

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KOŁOBRZEG

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

ok. 1880 r.
(neorenesans)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny bryły od strony południowo-zachodniej

Fasada, okno skrajne pierwszego piętra

Widok frontowy kamienicy od strony zachodniej

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Źródłana 1
p-ta 78-100
nr dz. 126/1, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzescki**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

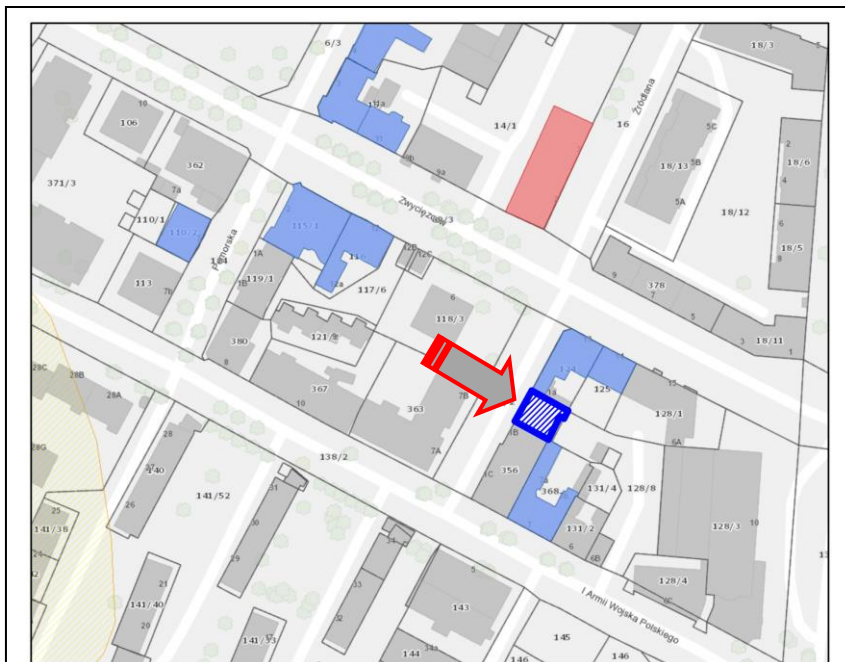
Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Kamienica mieszkalno-handlowa powstała w I. 80. XIX w. (odnotowana na planie miasta z 1889 r.), w okresie rozbudowy przestrzenno-urbanistycznej miasta, jaki nastąpił po likwidacji twierdzy (1872 r.) i włączeniu pod nową zabudowę terenów zajętych wcześniej przez umocnienia, wały ziemne i przedpoła twierdzy. Nieprzerwanie do dziś pełni pierwotną funkcję.

Budynek usytuowany jest we wschodniej pierzei ulicy. Wymurowany został z cegły, na rzucie prostokąta. Bryła prostopadłościenna, trójkondygnacyjna, podpiwniczona, z użytkowym poddaszem przekryta jest płaskim dachem dwuspadowym. Elewacje gładko otynkowane, frontowa pięcioosiowa, zakomponowana symetrycznie i zdobiona skromnym detalem tynkarskim w stylizyce neorenesansowej. Kondygnacje wydzielone są gzymsami opaskowymi. Parter, wtórnie przemurowany, w skrajnej osi mieści wejście główne przesklepione łukiem koszowym (współcześnie zaadaptowane na cele usługowe). Powyżej, okna prostokątne ujęte są w opaskowe oprawy. W kondygnacji pierwszego piętra dodatkowo zwieńczone są owalnymi naczółkami, z podokniami zdobionymi prostokątnymi płycinami. Okno skrajne wyróżniono ozdobniejszą oprawą w formie aediculi z naczółkiem trójkątnym.

Budynek mieszkalny jest przykładem eklektycznej kamienicy czynszowej o neorenesansowym kostiumie stylowym, charakterystycznej dla miejskiego budownictwa mieszkalnego 2 poł. XIX w. Zachował wartości kulturowe, dokumentując rozwój urbanistyczny i architektoniczny Kołobrzegu po likwidacji twierdzy.

Kołobrzeg, ul. Źródłana 1 - kamienica: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt o zachowanej historycznej bryle i kompozycji elewacji z detalem tynkarskim elewacji frontowej. Zachowany pierwotny układ osi. Stolarzki okien współczesne, o jednolitych podziałach, zgodnych z historycznymi. W partii dachu wtórne nadbudówki.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:**

historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków